

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
КАТЕДРА ПО АРХЕОЛОГИЯ
БЪЛГАРИЯ, СОФИЯ 1504
БУЛ. „ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ“ 15
☎ (02) 9308/ 572

ST. KLIMENT OHRIDSKI
UNIVERSITY OF SOFIA
DEPARTMENT OF
ARCHAEOLOGY
1504 SOFIA, BULGARIA
15 TZAR OSVOBODITEL BD.
☎ (+359-2) 9308/ 572

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Даниела Стефанова Стоянова, от Катедрата по Археология при Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, член на Научно жури, утвърдено със заповед на г-н Директора на НАИМ при БАН (I 1736/26.10.2023 г.), по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ за нуждите на Секцията за Тракийска археология на НАИМ-БАН.

1. В обявения конкурс, организиран за нуждите на Секцията за Тракийска археология на НАИМ-БАН, единствен кандидат е гл. ас. д-р **Емил Христов Нанков**. Основание за неговото участие в конкурса е депозираната справка, че изпълнява минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ. Емил Нанков е завършил специалност Археология в Исторически факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ през 1999 г., със специализация по Класическа археология. От 2002 г. е докторант към катедра Класически науки и катедра История на изкуството и археология, Университет Корнел с тема на дисертацията: *Phourgia Locrica: Аспекти на военно присъствие в елинистическа Опунтийска Локрида*. Дисертацията е защитена успешно през 2009 г. В рамките на престоя си в Корнел, Емил Нанков е ангажиран и с преподавателска дейност, има и няколко специализации – в Американската школа по Класически науки в Атина (2005–2007 г.), както и в Американската Академия в Рим. След защитата на дисертацията следват постдокторантски специализации. От 2009 г. започва и работа в Американския научен център в София, като координатор по програми Археология, а в периода 2014–2017 г. е директор на институцията. Работата тук на Емил Нанков е свързана с реализирането на много стипендии за докторанти, проекти за консервация и реставрация на музейни колекции и археологически обекти, школи, лекции, включително и домакинството на центъра на магистърски курс на специалност Археология на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2019 г. Емил Нанков печели конкурс за главен асистент в секцията за Тракийска археология в НАИМ-БАН. В настоящия конкурс той участва с предаден за печат хабилитационен труд, със заглавие: *Markers of*

military mobility: toward an archeology of the sling in ancient Thrace (5th c. BC – 6th AD) with a corpus of the inscribed lead sling projectiles from Bulgaria (Разкопки и проучвания, XLIX). Участва и с 22 броя подбрани публикации – студии (8) и статии (14), три тематични сборника, в които е редактор/съставител и 3 рецензии на монографични изследвания и сборник с доклади от международна конференция.

2. Гл. ас. д-р Емил Нанков познавам от студентските му години. Въпреки изминалите не малко години мога да кажа, че е сред тези, които се открояват с познанията и интересите си към изучаване на археологията като цяло и в частност на Класическата археология, и особено на археологията на Древна Тракия. Интересът му към различни аспекти на военното дело е траен, видно от защитената докторска дисертация, както и от редица публикации за предримска Тракия предхождащи хабилитационния труд. Съвсем логично за мен е и представеният хабилитационен труд да е посветен на изключително важен елемент във военната проблематика за периода: археологията на бойната прашка в Древна Тракия. В последните години публикациите по темата се натрупаха, но систематизирането и анализирането на данните направено от Емил Нанков е безспорен принос и надграждане на съвременно ниво на изследванията в тази посока. Изследвания, които изискват изключително задълбочени познания на различни аспекти от живота на древните.

Колегата Нанков е изключително активен теренен археолог с участието си и ръководството на важни обекти. Тук ще подчертая включването му в екипа проучващ обект Аджийска воденица – емпорион Пистирос, град Ветрен, и впечатляващите теренни резултати и техният анализ представен на годишните археологически отчети в периода 2021–2023 г.

3. В монографията, с която Емил Нанков участва в конкурса (360 стандартни страници) е направено изключително задълбочено изследване на данните за използването на бойни прашки в Древна Тракия. В анализа са включени всички известни днес паметници – каменни, оловни и глинени тежести за прашка. Представеният хабилитационен труд е първото по рода си обобщаващо изследване върху една категория археологически находки, броят на които в последните години значително се увеличи. Изследването е с широк хронологически диапазон. Корпусът от 522 броя артефакти е в основата на всеобхватното изследване, подплатено с изобилна библиография. Той включва описателна част, снимки и рисунки. Освен корпусът монографичното изследване съдържа Въведение (първа глава), където са изложени целите и методите на изследването, Историография (втора глава), където са разгледани

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
КАТЕДРА ПО АРХЕОЛОГИЯ**
БЪЛГАРИЯ, СОФИЯ 1504
БУЛ. „ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ“ 15
☎ (02) 9308/ 572

**ST. KLIMENT OHRIDSKI
UNIVERSITY OF SOFIA
DEPARTMENT OF
ARCHAEOLOGY**
1504 SOFIA, BULGARIA
15 TZAR OSVOBODITEL BD.
☎ (+359-2) 9308/ 572

изворите, нивото на изследванията по темата в българската и чуждестранната литература, както и различните възможности за използване на разглеждания материал за историческа интерпретация като балистични изследвания, антропологически анализи, изотопни анализи на оловните предмети. Друга основна част в тази глава е и дискусиата за възможните типове обекти, от които произхожда предметите: места на битки/селища, които са били под обсада, светилища, некрополи, военни лагери. По същество главата представя цялостна картина на съвременното състояние на възможностите за анализ, които предоставя разглеждания материал. Това създава нужната основа за вписването на данните от Тракия. В следващата трета глава са дискутирани отделните видове тежести за прашка, производството им, ефективността им в бойни действия, доколко траките могат да бъдат разпознати като ползватели на част от тежестите в гръцки и латински извори. В четвърта глава са подложени на анализ събраните в корпуса данни за материалите от българските земи, като са включени в типологически, епиграфски и исторически анализ, особено оловните тежести с надписи. В пета глава са включени допълнителни артефакти, които позволяват да се допълни историческата картина, извлечена на базата на тежестите за прашка, особено по отношение на военните действия на територията на Древна Тракия, свързани с политиката на македонските владетели Филип II и Александър III. Става въпрос за бронзови монети на двамата македонски владетели и тяхната циркулация в конкретни територии. Също така са разгледани и два случая на елементи от защитно въоръжение, които биха могли да подскажат следи от повреди от тежести за прашка (шлемовете от Далакова и Сашова могили). Анализите в четвърта и пета глава са подплатени с нужните карти и графики.

В заключение мога да кажа, че трудът има всички качества на хабилитация на високо научно ниво, задаващ нови стандарти не само в българската, но и в чуждестранната литература по темата. Въпрос на бъдещи изследвания е да се прецизират или ревизират предложения исторически прочит на базата на разглеждания материал за Древна Тракия. Останалите публикации, с които Емил Нанков участва в конкурса са с разнообразна тематика – за находки и сюжети за района около Хераклея Синтика и Партикополис, с анализ и интерпретация на важни археологически обекти (Севтополис) и паметници

(могила Голяма Косматка, Александровската гробница) от Древна Тракия, както и такива пряко свързани с темата на хабилитационния труд.

Специално внимание заслужават и двете обзорни статии в престижни издания посветени на урбанизацията в Тракия (Companion to Ancient Thrace) и тракийското военно дело (Companion to Greek Warfare).

Освен автор на публикации, значително повече от приложените за участие в конкурса, Емил Нанков е и съставител и редактор на три открояващи се сборника – A Companion to Ancient Thrace, станал базово обобщение за историята и археологията на Древна Тракия, както и двата сборника посветени на Хераклея Синтика и района на Сандански, резултат от организирани с участието му международни научни форуми. Също така е и организатор, освен и участник, на няколко научни форума.

Всички разгледани публикации очертават задълбочения интерес на гл. ас. д-р Емил Нанков към археологията на Древна Тракия и особено към сложната материя на военното дело във всичките му аспекти. За постигнатото от него свидетелстват и натрупаните цитати на негови публикации. И дума не може да става за елементи на плагиатство в написаните на изключително професионален език съчинения.

4.В заключение на казаното дотук ще подчертая, че представената документация за конкурса, както и личните ми наблюдения в продължение на повече от 25 години, ми дават основание да заявя, че гл. ас. д-р Емил Нанков е достоен кандидат, учен с безспорен потенциал и постижения, активно участващ в научния и административния живот на НАИМ-БАН. Това ми дава основание убедено да гласувам положително за присъждането на гл. ас. д-р **Емил Нанков** на академичната длъжност „доцент“.

25 януари, 2024 г.

Даниела Стоянова